

Ami eltűnt Budapestről.

Ha valaki harminc esztendő át aludt volna és most váratlanul fölébredne, mint a régi operett Rip van Winkle-je, ugyancsak elcsodálkozna a mai Pesten. Mert bizony sok minden eltűnt innét, sok mindennek már hült helye sincs. Legfeljebb egy-két konok emlékező idézi néha a multakat...

*

Eltűnt mindenekelőtt a kényes, büszke **fiakker!** Eltűnt lovacskástul, fiakkerestül, mindenestül. Az a vidám embertípus, amely pepita zakóban, piros nyakkendővel, Girardi ur szalmakalap-modelljét félrecsapva kényeskedett a bakon, eltűnt — úgy lát-szik — mindörökre.

Ellenben a **konflis** — bármily csodálatosan hangzik — az nem tűnt el. Aki a Wesselényi-utca elején jár, a Károly király-ut mögött, ott találhat még pár hirmondót belőlük.

*

Eltűnt a **hordárok** kara a népesebb utcasarkok-ról. Alig van néhány belőlük, egykor viritó piros sipkájuk megkopott, vidám köszöntgetésük fanyar, kiábrándult egykedvűséggé változott. Szegények!

Vannak régi pesti urak, akik nem hagyják el őket. Ha lehet, velük küldenek levelet, csomagot, egyetmást. Jobban örülnek, ha akad néha egy szerel-mes levél, mint az a szép leány, akinek kézbesítik...

*

Eltűntek a hangos, vidáman anekdotázó **kávéházi törzsasztalok.** Volt egy kávéház a Kerepesi-uton (a mostani Rákóczi-uton), ott csupa törzsasztal volt. Ott volt az ellenzéki vezérek törzsasztala, mellette az újságíró. (Ezekből is lett egypár vezér azóta!) Ott volt a „Ka Gall“ asztal. Ágai Adolf volt az elnöke, *Lip-csey, Reininger, Hollósy* urak voltak a törzstagjai. A társaság Benjáminka egy tejfölösszáju ifju költő, *Szép Ernő*. Itt volt a „Laboda“ asztaltársaság, jeles orvosprofesszorok, *Pekár Mihály, Farkas Géza*. Ezeket a vidám társaságokat aztán megszüntette részben a halál, részben az élet...

*

Eltűntek a **krakélerek!** Ma már nem divat vala-kibe „belekötni“. Nem divat névjegyét cserélni. Nincs pökhendi megjegyzés, nincs „feltűnő fixirozás“.

A multkor mégis néjvegyet adott át valaki ne-kem. Megdöbbsentem egy pillanatra. Mi az? Visszajár a mult? Talán nem tetszik az orrom?

Ránéztem a névjegykártyára. Megnyugodtam. *Kovács Péter* férfisزابó ajánlja remekét, kétszeri próbával, harmincnyolc pengőért.

*

Eltűntek a **haragos, mord vendéglősök**, akik kü-lönösen Budán simléderes borsapkával, hosszuszáru pipával ijesztgették a vendégeket. De azért egy-két hirmondó maradt belőlük.

A multkor vidám társaság keresett kiskocsmát Budán, a Tabán környékén. Egyik hölgy megszólalt:

— Ide menjünk be, gyerekek.

— Miért? Talán jó bor van?

— Nem azért. A kocsmáros olyan édesen go-romba ember...

*

Eltűntek a **karcsu gőzösök** a Dunáról, a **Fecske**, meg a **Hattyu**, amelyeken olyan pompás utazás esett az alkonyati fényben uszó gyönyörű szigetre. Hosszu, hosszú ut volt ez, napsütésben indult el az ember és öreg este lett, amire a szigetre ért...

Ma a gyors autóbuszokon egy perc alatt ott van az ember a szigeten. Rohannak az emberek... Nem érnek rá gondolkozni sem, beszélgetni sem, már ott vannak a célnál...

Vagy az is lehetséges, hogy emiatt a nagy roha-nás miatt nem érnek el célhoz soha.

*

Igen, mert eltűnt a **vidámság** a pesti utcáról! Zaj, lárma, lámpák lobogása, autók túlkölése, sietés, rohanás, sietés, rohanás... Ki tudja, miért? Ki tudja, merre?

Eltűnt a mosoly az emberek arcáról, a terraszo-kon eltűnt a törzsvendégek vidám hahotája, a ka-lauzok szives, jókedvű tréfákozása, az a gondtalan derü, amely végigsütött ezen az áldott országon, akár az aranyló napsugár, Dévénytől a Retyezátig, a Nagykrivántól a messze kéklő-fehérlő Fiume váro-sáig, ahol „Francesco Deak“-ról nevezték el a leg-szebb utcát...

Eltűnt ez a derü, ez a mosolygás. Higyjünk benne, hogy egyszer mégis csak visszater, felragyog, feltündöklök újra!